

ԱՌԵՏԱՐԵՐ

ՀԱՏՈՐ Խ.

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՈԼԻՍ, ԱՊՐԻԼ 1, 1911

ԹԻՒ 4

Նիսիս, Մասաչուսեթս,
Ամերիկայի Միաց. Նահանգներ:

Իմ ծովէն տնգիի սիրելի Նոր քարեկաններս,

Այն շատ ազատ կարգադրութիւն մը չէ՛ր երբ մեր Ռ. սաւ-
ջիլը թուալին տեղամ սկսաւ պատմութիւններ պատմել մեզի Ռիկիա-
նտէն տնգիի զարմանալի հետաւոր քաղաքին մասին: Ուր կրկինըր կա-
պոյտ է աշխարհի ուրիշ որեւէ տեղէն աւելի, ուր մարդիկ քաղաքին մէկ
նայրէն միւսը շողենաւով կը ճամբորդեն փոխանակ տեղեկարարական կա-
պոյտ ճամբորդելու: Ինչպէս կ'ընենք մենք հոս Նիսիսի մէջ, ուր
սիրուն սղարիկ էջեր աշխարհի ամբարանն են՝ որչափ բնքնաշարժ կա-
պորի հոս, ուր աղաքներ մերթնեքուն պէս զարմանալի ու տղուոր ա-
նուններ ունին, զորոնք երբեք լսած չենք — «Յովնանէս», «Արչայոյս», «Փանակիս», «Զսէ»,
«Մարգը» — մենք աղջիկներս զբոսանքի պահուն ծառերու տակ կը համախմբուէինք և ձեր մասին
կը խօսակցէինք՝ մինչ մէկ կողմէն ալ մեր սէշերը և խնամքները կ'աւանդէին, և կը փոխադրէինք ձեզ
ճանչնալ:

Վերջապէս Մէյ Աիւրտ, որ ամենէն յառաջադէմ աղջիկն է մեր կարգին մէջ, ըսաւ, «Զը-
լար որ նամակ մը գրենք հոն քնակող աղաքներու և աղջիկներու»:

Վայրկեանի մը շափ տալէն սլ շատ ուրախացանք այս գաղափարին վրայ: Յետոյ ձուլիա
Մըրֆի, որ թէև սիրուն աղջիկ մըն է՝ բայց միշտ սուղ շուր կը լսցնէ եփած ուղտերին վրայ, ըսաւ,
«Ինչպէս կրնանք գրել, մեզմէ ոչ ոք Հայերէն գրել գիտէ»:

Եւ հաւատալէք որ մեզմէ ոչ մէկը Անգլիերէնէ ուրիշ լեզուով մը գրել չէր գիտեր, և սա-
բակոյս չկայ թէ այլ պիտի չյաջողէր: Մեր գէմքերը արտեղան: Ահ, որչափ հոնկի պիտի ըլլոր
ձեզի գրել:

Իայց ձէնի Մարչ կացութիւնը վերկեց: Ընէմ այս տեսակ աղջիկ մըն է. միշտ յառաւուր
բանի մը վրայ կը մտածէ: Ահա տաք համար է որ զայն մեզի հետ ունենալ միշտ հոնկի է մեզի:
«Ուսուցիչին հարցնենք աղէկ չ'ըլլար», աւելցայ ձէնի:

Նոյն պահուն խորհիցանք թէ գիտարութիւնը գրեթէ յաւանան էր. որովհետեւ մեր Ռ. սա-
ւեթիլը գիտարութիւնները լուծելու զարմանալի կարողութիւն մը ունի: Եւ սխալած ալ չէինք,
որովհետեւ, ինչպէս կը տեսնէք հոս, մեր առաջին նամակը աղաք մը Հայերէնի խորգմանուած և

